EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 14.11.2012
COM(2012) 659 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

PAR PĀRTIKU UN PĀRTIKAS SASTĀVDAĻĀM, KAS APSTRĀDĀTAS AR JONIZĒJOŠO STAROJUMU (2011. GADS)

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

PAR PĀRTIKU UN PĀRTIKAS SASTĀVDAĻĀM, KAS APSTRĀDĀTAS AR JONIZĒJOŠO STAROJUMU (2011. GADS)

1. JURIDISKAIS PAMATS UN PRIEKŠVĒSTURE

Saskaņā ar 7. panta 3. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes 1999. gada 22. februāra Direktīvā 1999/2/EK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz pārtiku un pārtikas sastāvdaļām, kas ir apstrādātas ar jonizējošo radiāciju[1], dalībvalstis katru gadu Komisijai nosūta:

– to pārbaužu rezultātus, kas veiktas apstarošanas iekārtās, jo īpaši attiecībā uz apstrādātās pārtikas un pārtikas sastāvdaļu kategorijām un daudzumu un apstrādē lietotajām devām,

kā arī

– to pārbaužu rezultātus, kas veiktas produkta tirdzniecības posmā, un norāda metodes, kuras izmantotas, lai noteiktu apstrādi ar jonizējošo starojumu.

Direktīvas 7. panta 4. punktā noteikts, ka Komisija *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicē:

– sīku informāciju par dalībvalstīs apstiprinātajām apstarošanas iekārtām, kā arī par visām pārmaiņām to statusā;

– ziņojumu, kura pamatā ir informācija, ko sniedz valsts uzraudzības iestādes.

Šis ziņojums attiecas uz laikposmu no 2011. gada 1. janvāra līdz 2011. gada 31. decembrim. Tas ietver tās informācijas apkopojumu, kuru 25 dalībvalstis nosūtījušas Komisijai. Bulgārija un Malta nav iesniegušas informāciju.

Informācija par pārtikas apstarošanas vispārējiem aspektiem ir pieejama Eiropas Komisijas Veselības un patērētāju ģenerāldirektorāta tīmekļa vietnē[2].

1.1. Apstarošanas iekārtas

Saskaņā ar Direktīvas 1999/2/EK 3. panta 2. punktu pārtiku un pārtikas sastāvdaļas var apstarot vienīgi apstiprinātās apstarošanas iekārtās. ES iekārtu apstiprinājumu piešķir dalībvalstu kompetentās iestādes. Direktīvas 7. panta 3. punktā noteikts, ka dalībvalstis informē Komisiju par apstarošanas iekārtām, kurām tās piešķīrušas apstiprinājumu.

1 OV L 66, 13.3.1999., 16. lpp.

2 http://ec.europa.eu./food/food/biosafety/irradiation/index_en.htm

Pārtiku un pārtikas sastāvdaļu apstarošanā var izmantot tikai šādus avotus:

– gamma starus no radionuklīdiem ^{60}Co vai ^{137}Cs;

– rentgenstarus no tāda starojuma iekārtām, kurās ekspluatācijas laikā enerģijas (maksimālās kvantu enerģijas) līmenis nepārsniedz 5 MeV;

– elektronus, kas ģenerēti no tādām iekārtām, kurās ekspluatācijas laikā nominālais enerģijas (maksimālās kvantu enerģijas) līmenis nepārsniedz 10 MeV.

Komisija ir publicējusi dalībvalstu apstiprināto apstarošanas iekārtu sarakstu[3].

1.2. Apstarotā pārtika un pārtikas sastāvdaļas

Ar Eiropas Parlamenta un Padomes 1999. gada 22. februāra Direktīvu 1999/3/EK par Kopienas pārtikas produktu un sastāvdaļu, ko apstrādā ar jonizējošo starojumu, saraksta izveidi[4] ES ir atļauts apstarot žāvētus aromātiskos augus, garšvielas un dārzeņu piedevas. Turklāt septiņas dalībvalstis ir paziņojušas, ka saskaņā ar Direktīvas 1999/2/EK 4. panta 4. punktu tās saglabā valstī spēkā esošās atļaujas attiecībā uz konkrētiem pārtikas veidiem un pārtikas sastāvdaļām. Komisija ir publicējusi valstīs spēkā esošo atļauju sarakstu[5].

Visi apstarotie pārtikas produkti, kas satur vienu vai vairākas apstarotas pārtikas sastāvdaļas, jāmarķē ar tekstu "apstarots" vai "apstrādāts ar jonizējošo starojumu". Ja apstarotu produktu izmanto kā sastāvdaļu salikta sastāva pārtikas produktā, šo pašu tekstu pievieno minētā produkta apzīmējumam sastāvdaļu sarakstā. Ja produktus pārdod neiesaiņotus, šis teksts kopā ar produkta nosaukumu ir uz norādes vai uzraksta virs trauka, kurā atrodas produkti, vai blakus tam.

Lai ieviestu pareizu marķēšanu vai noteiktu neatļautus produktus, Eiropas Standartizācijas komiteja (*CEN*) saskaņā ar tai piešķirto Eiropas Komisijas pilnvaru ir standartizējusi vairākas analīzes metodes.

2. APSTAROŠANAS IEKĀRTĀS VEIKTO PĀRBAUŽU REZULTĀTI

Šajā ziņojuma sadaļā aplūkoti rezultāti, kas gūti pārbaudēs, kuras veiktas apstarošanas iekārtās, jo īpaši attiecībā uz apstrādāto produktu kategorijām un daudzumu, un apstrādē lietotajām devām. Dalībvalstis sniegušas informāciju, ka kompetento iestāžu veiktajās pārbaudēs ir apliecināta apstiprināto apstarošanas iekārtu atbilstība Direktīvas 1999/2/EK prasībām.

Turpmāk sniegtajās tabulās parādītas ES dalībvalstu apstiprinātajās iekārtās 2011. gadā apstaroto produktu kategorijas un daudzumi.

---

3 OV C 265, 1.9.2012., 3. lpp.
4 OV L 66, 13.3.1999., 24. lpp.
5 OV C 283, 24.11.2009., 5. lpp.

2.1. Beļģija

Beļģijā ir viena apstiprināta iekārta.

Produktu kategorija	Apstrādātais daudzums (t)	Vidējā absorbētā deva (kGy)
Žāvēti aromātiskie garšaugi, garšvielas un dārzeņu piedevas	238,129	6 - 9
Saldētas varžu kājiņas	3050,944	5
Mājputnu gaļa	1378,752	5
Zivis, gliemji un mīkstmieši	153,122	3 – 5
Dehidrētas asinis, plazma un koagulāti	84,1	6 – 9
Dārzeņi	4,86	3 – 5
Rīsu milti	44,25	3
Olas baltums	32,805	3
Gumiarābiks	2,1	3
Jaunpiens (tikai veterinārai izpētei)	41,887	0 - 10
Kopā	**5030,949**	

2.2. Bulgārija

Bulgārijā ir divas apstiprinātas iekārtas. Par 2011. gadu dati nav iesniegti.

2.3. Čehijas Republika

Čehijas Republikā ir viena apstiprināta iekārta.

Produktu kategorija	Apstrādātais daudzums (t)	Vidējā absorbētā deva (kGy)
Žāvēti aromātiskie garšaugi, garšvielas un dārzeņu piedevas	24,2	4-10
Kopā	**24,2**	

2.4. Vācija

Vācijā ir četras apstiprinātas iekārtas. Divās no šīm iekārtām produkti netika apstaroti.

Produktu kategorija	Apstrādātais daudzums (t)	Vidējā absorbētā deva (kGy)
Žāvēti aromātiskie garšaugi, garšvielas un dārzeņu piedevas	152	<10
Kopā	**152**	

2.5. Spānija

Spānijā ir divas apstiprinātas iekārtas. Vienā no šīm iekārtām produkti netika apstaroti.

Produktu kategorija	Apstrādātais daudzums (t)	Vidējā absorbētā deva (kGy)
Žāvēti aromātiskie garšaugi, garšvielas un dārzeņu piedevas	307,546	<10
Kopā	**307,546**	

2.6. Igaunija

Igaunijā ir viena apstiprināta iekārta.

Produktu kategorija	Apstrādātais daudzums (t)	Vidējā absorbētā deva (kGy)
Žāvēti aromātiskie garšaugi, garšvielas un dārzeņu piedevas	19,2	10
Kopā	**19,2**	

2.7. Francija

Francijā ir piecas apstiprinātas iekārtas.

Produktu kategorija	Apstrādātais daudzums (t)	Vidējā absorbētā deva (kGy)
Mājputnu gaļa	114,418	5
Gumiarābiks	69,198	3
Žāvēti aromātiskie garšaugi, garšvielas un dārzeņu piedevas	0,66	10
Saldētas varžu kājiņas	510,625	5
Kopā	**694,901**	

2.8. Ungārija

Ungārijā ir viena apstiprināta iekārta.

Produktu kategorija	Apstrādātais daudzums (t)	Vidējā absorbētā deva (kGy)
Žāvēti aromātiskie garšaugi, garšvielas un dārzeņu piedevas	142	3-8
Kopā	**142**	

2.9. Itālija

Itālijā ir viena apstiprināta iekārta. 2011. gadā produkti netika apstaroti.

2.10. Nīderlande

Nīderlandē ir divas apstiprinātas iekārtas.

Produktu kategorija	Apstrādātais daudzums (t)	Vidējā absorbētā deva (kGy)
Žāvēti aromātiskie garšaugi, garšvielas un dārzeņu piedevas	199,585	6.4-7.3
Varžu daļas	352,611	4
Mājputnu gaļa	111,955	5
Dehidrēti dārzeņi	446,802	2-4
Olas baltums	421,982	1.3
Garneles (saldētas)	38,478	3
Kopā	**1572,878**	

2.11. Polija

Polijā ir divas apstiprinātas iekārtas.

Produktu kategorija	Apstrādātais daudzums (t)	Vidējā absorbētā deva (kGy)
Žāvēti aromātiskie garšaugi, garšvielas un dārzeņu piedevas	105,8	5-10
Kopā	**105,8**	

2.12. Rumānija

Rumānijā ir viena apstiprināta iekārta.

Produktu kategorija	Apstrādātais daudzums (t)	Vidējā absorbētā deva (kGy)
Žāvēti aromātiskie garšaugi, garšvielas un dārzeņu piedevas	20	8
Kopā	**20**	

2.13. Apvienotā Karaliste

Apvienotajā Karalistē ir viena apstiprināta iekārta. 2011. gadā produkti netika apstaroti.

2.14. Citas dalībvalstis

Citās dalībvalstīs (Austrijā, Dānijā, Grieķijā, Īrijā, Kiprā, Somijā, Latvijā, Lietuvā, Luksemburgā, Maltā, Portugālē, Slovēnijā, Slovākijā, Zviedrijā) apstiprinātu iekārtu nav.

2.15. Kopsavilkums par ES

Šajā tabulā apkopota informācija par to pārtikas produktu daudzumiem (tonnās), kas Eiropas Savienībā apstrādāti ar jonizējošo starojumu apstiprinātās apstarošanas iekārtās 2011. gadā.

Produktu kategorija	**BE**	**CZ**	**DE**	**EE**	**ES**	**FR**	**HU**	**NL**	**PL**	**RO**	**Kopā**	***%***
Dehidrētas asinis	84,1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**84,1**	***1,04***
Olas baltums	32,8	0	0	0	0	0	0	422	0	0	**454,8**	***5,64***
Zivis, gliemji, garneles	153,1	0	0	0	0	0	0	38,5	0	0	**191,6**	***2,37***
Varžu kājiņas	3050,9	0	0	0	0	510,6	0	352,6	0	0	**3914,1**	***48,52***
Gumiarābiks	2,1	0	0	0	0	69,2	0	0	0	0	**71,3**	***0,88***
Garšaugi un garšvielas	238,1	24,2	152	19,2	307,5	0,6	142	199,6	105,8	20	**1208,9**	***14,98***
Mājputnu gaļa	1378,7	0	0	0	0	114,4	0	111,9	0	0	**1605,0**	***19,89***
Rīsu milti	44,2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**44,2**	***0,55***
Dārzeņi	4,8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**4,8**	***0,06***
Dehidrēti produkti	0	0	0	0	0	0	0	446,8	0	0	**446,8**	***5,54***
Citi	41,9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**41,9**	***0,52***
Kopā	**5030,7**	**24,2**	**152**	**19,2**	**307,5**	**694,8**	**142**	**1571,4**	**105,8**	**20**	**8067,5**	***100***
% no kopsummas	***62,36***	***0,30***	***1,88***	***0,24***	***3,81***	***8,61***	***1,76***	***19,48***	***1,31***	***0,25***	***100***	

3. PRODUKTA TIRDZNIECĪBAS POSMĀ VEIKTO PĀRBAUŽU REZULTĀTI UN APSTAROTĀS PĀRTIKAS NOTEIKŠANAI IZMANTOTĀS METODES

Šajās tabulās izklāstīti to pārbaužu rezultāti, kas veiktas produkta tirdzniecības posmā, un norādītas metodes, kādas izmantotas, lai noteiktu apstrādi ar jonizējošo radiāciju.

3.1. Austrija

Analizētais pārtikas produkts	Paraugu skaits: 126			Izmantotā *CEN* metode
	Atbilstīgi	Nepārliecinošs rezultāts	Neatbilstīgi	
Garšaugi un garšvielas	44	0	0	EN 1788, EN 13751
Zāļu tējas	39	0	0	EN 1788, EN 13751
Mājputnu gaļa	43	0	0	EN 1786
Kopā	**126**	**0**	**0**	
Kopā analizēto paraugu %	**100 %**	**0%**	**0%**	

3.2. Beļģija

Analizētais pārtikas produkts	Paraugu skaits: 123			Izmantotā *CEN* metode
	Atbilstīgi	Nepārliecinošs rezultāts	Neatbilstīgi	
Augļi	8	0	0	EN 1788
Uztura bagātinātāji	19	0	2*	
Nūdeles	26	0	0	
Dārzeņi	12	0	0	
Garšaugi	13	0	0	
Vēžveidīgie	21	0	0	
Mīkstmieši	22			
Kopā	**121**	**0**	**2**	
Kopā analizēto paraugu %	**98,4 %**	**0 %**	**1,6 %**	

* apstarošana nav atļauta

3.3. Bulgārija

Par 2011. gadu dati nav iesniegti.

3.4. Kipra

Analizētais pārtikas produkts	Paraugu skaits: 6			Izmantotā *CEN* metode
	Atbilstīgi	Nepārliecinošs rezultāts	Neatbilstīgi	
Žāvēti dārzeņi, garšaugi un garšvielas	6	0	0	EN 13751
Kopā	**6**	**0**	**0**	
Kopā analizēto paraugu %	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

3.5. Čehijas Republika

Analizētais pārtikas produkts	Paraugu skaits: 40			Izmantotā *CEN* metode
	Atbilstīgi	Nepārliecinošs rezultāts	Neatbilstīgi	
Zivis un gliemji	1	1	0	EN 1785
Zāļu tējas produkti	11	0	0	EN 1788
Garšaugi	8	4	0	EN 1788
Diētiskie uztura bagātinātāji	1	0	0	EN 1788
Ātri pagatavojamo nūdeļu zupas	3	0	0	EN 1788
Mājputnu gaļa	3	0	0	EN 1785
Svaigi augļi	3	2	0	EN 1788, EN 1785
Žāvētas sēnes	3	0	0	EN 1788
Kopā	**33**	**7**	**0**	
Kopā analizēto paraugu %	**82,5 %**	**17,5 %**	**0%**	

3.6. Vācija

Analizētais pārtikas produkts	Paraugu skaits: 2912			Izmantotā *CEN* metode
	Atbilstīgi	Nepārliecinošs rezultāts	Neatbilstīgi	
Siers, siera izstrādājumi ar garšaugiem un garšvielām	37	0	0	EN 1787, EN 1788, ASU§64 LFGB, L00.00-39
Siers, siera izstrādājumi bez garšaugiem un garšvielām	33	0	0	EN 1788, EN 1784, ASU§64 LFGB, L00.00-39
Sviests ar pikantām piedevām	5	0	0	EN 1787
Olas un olu produkti	4	0	0	EN 1784
Gaļa (izņemot mājputnu gaļu un medījumu gaļu)	4	0	0	EN 1786
Mājputnu gaļa	92	0	0	EN 1784, EN 1786
Gaļas produkti (izņemot desu izstrādājumus)	46	0	0	EN 1786, EN 1784, EN 1788
Desu izstrādājumi	47	0	0	EN 1786, EN 1784
Zivis un zivju produkti	44	0	4*	EN 1786, EN 1788, EN 1789

Vēžveidīgie un gliemji, ēdamgliemenes un citi ūdensdzīvnieki, kā arī to produkti	148	0	2* 2**	EN 1788, EN 1786, EN 1787, EN 1384, EN 13751, ASU§64 LFGB,L12.01-1,
Zupas, mērces, arī ātri pagatavojamās zupas un maltītes	239	5	2* 5**	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Graudaugu produkti	44	0	3**	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Pākšaugi, eļļas sēklas, rieksti	44	0	0	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Kartupeļi, augsta cietes satura augu daļas	26	0	0	EN 1788, EN 13751
Svaigi dārzeņi	17	0	0	EN 1788, EN 1787, EN 13751
Žāvēti dārzeņi	40	0	0	EN 1788, EN 1787, EN 13751
Svaigas sēnes	11	0	0	EN 1788
Žāvētas sēnes vai sēņu produkti	142	0	6*	EN 1788, EN 13751, EN 1787
Svaigi augļi	65	0	0	EN 1784, EN 1788, EN 1787, EN 13751, EN 1385
Žāvēti augļi un augļu produkti	49	0	0	EN 1787, EN 1788, EN 13708
Kafija	2	0	0	EN 1788, EN 13751
Tēja, tējai līdzīgi produkti	211	0	0	EN 1788, EN 13751, EN 1787
Gatavas maltītes un ēdieni	9	0	0	EN 1788, EN 1786, EN 13751
Uztura bagātinātāji	121	0	12*	EN 1788, EN 1787, EN 13751, termoluminescence
Pikantās piedevas un garšu pastiprinošas piedevas	183	1	3**	EN 1788, EN 13751, EN 1787, termoluminescence
Žāvēti garšaugi un garšvielas	1084	10	7**	EN 1788, EN 1787 , EN 13751, termoluminescence
Citi	98	1	0	EN 1788, EN 13751, EN 13708
Fermenti	4	0	0	EN 1788, EN 13751
Kopā	**2.849**	**17**	**46**	
Kopā analizēto paraugu %	**97,83%**	**0,58%**	**1,58%**	

* apstarošana nav atļauta; ** nav pareizi marķēts

3.7. Dānija

Analizētais pārtikas produkts	Paraugu skaits: 98			Izmantotā *CEN* metode
	Atbilstīgi	Nepārliecinošs rezultāts	Neatbilstīgi	
Diētiskie uztura bagātinātāji	23	0	3*	EN 13751, EN 1788
Garšaugi un garšvielas	42	0	0	EN 13751, EN 1788
Zāļu tēja	3	0	0	EN 13751, EN 1788
Ātri pagatavojamās nūdeles	16	0	3*	EN 13751, EN 1788
Zupas un mērces	8	0	0	EN 13751, EN 1788
Kopā	**92**	**0**	**6**	
Kopā analizēto paraugu %	**94 %**	**0 %**	**6 %**	

* apstarošana nav atļauta

3.8. Igaunija

Igaunijā 2011. gadā produktu tirdzniecības posmā netika veiktas pārbaudes. Igaunijā nav laboratorijas, kas veiktu jonizējošā starojuma analīzes. Ņemot vērā ierobežotos finanšu resursus, paraugi netika sūtīti uz analīzēm ārvalstīs.

3.9. Grieķija

Analizētais pārtikas produkts	Paraugu skaits: 20			Izmantotā *CEN* metode
	Atbilstīgi	Nepārliecinošs rezultāts	Neatbilstīgi	
Garšaugi	9	0	0	EN 13751
Tēja	9	0	0	EN 13751
Garšaugi	2	0	0	EN 13751
Kopā	**20**	**0**	**0**	
Kopā analizēto paraugu %	**100%**	**0%**	**0%**	

3.10. Spānija

Analizētais pārtikas produkts	Paraugu skaits: 208			Izmantotā *CEN* metode
	Atbilstīgi	Nepārliecinošs rezultāts	Neatbilstīgi	
Garšaugi un garšvielas	156	5	1**	EN 1787, EN 13751
Produkti uzlējumiem	18	0	0	EN 13751
Žāvēti augļi	13	0	0	EN 13708, EN 1787
Mīkstmieši	8	0	0	EN 1786
Gaļa	7	0	0	EN 1786
Kopā	**202**	**5**	**1**	
Kopā analizēto paraugu %	**97,12 %**	**2,4 %**	**0,48 %**	

** nav pareizi marķēts

3.11. Somija

Analizētais pārtikas produkts	Paraugu skaits: 193			Izmantotā *CEN* metode
	Atbilstīgi	Nepārliecinošs rezultāts	Neatbilstīgi	
Žāvētas garšvielas un garšaugi	95	0	2	EN 13751, EN 1788
Uztura bagātinātāji, īpašai diētai paredzēta pārtika	35	0	3	EN 13751, EN 1788
Augļi, ogas un dārzeņi	11	0	0	EN 13751, EN 1788
Tēja un augu izcelsmes preparāti	20	0	1	EN 13751, EN 1788
Citi preparāti	24	0	2	
Kopā	**185**	**0**	**8****	
Kopā analizēto paraugu %	**95,8 %**	**0 %**	**4,2 %**	

** nav pareizi marķēts vai no ES neapstiprinātām iekārtām

3.12. Francija

Analizētais pārtikas produkts	Paraugu skaits: 112			Izmantotā *CEN* metode
	Atbilstīgi	Nepārliecinošs rezultāts	Neatbilstīgi	
Garšaugi un garšvielas	18	1	0	EN 1784, EN 1788
Saldēti vēžveidīgie vai mīkstmieši	13	0	0	EN 1784, EN 1788
Dehidrētas zupas un mērces	9	0	3**	EN 1784, EN 1788
Uztura bagātinātāji	10	4	2*	EN 1784, EN 1788
Varžu kājiņas	4	0	0	EN 1784, EN 1788
Jēra gaļa	3	0	0	EN 1784, EN 1788
Mājputnu gaļa	11	0	0	EN 1784, EN 1788
Iepriekš sagatavotas nūdeles	1	1	0	EN 1784, EN 1788
Tēja	13	0	0	EN 1784, EN 1788
Dehidrēti augļi, dārzeņi, sēnes	18	1	0	EN 1784, EN 1788
Kopā	**100**	**7**	**5**	
Kopā analizēto paraugu %	**89,3%**	**6,2%**	**4,5%**	

* apstarošana nav atļauta; ** nav pareizi marķēts

3.13. Ungārija

Analizētais pārtikas produkts	Paraugu skaits: 78			Izmantotā *CEN* metode
	Atbilstīgi	Nepārliecinošs rezultāts	Neatbilstīgi	
Garšaugi	60	0	0	EN 1788
Tēja	18	0	0	EN 1788
Kopā	**78**	**0**	**0**	

Kopā analizēto paraugu %	**100%**	**0 %**	**0 %**	

3.14. Īrija

Analizētais pārtikas produkts	**Paraugu skaits: 110**			**Izmantotā *CEN* metode**
	Atbilstīgi	**Nepārliecinošs rezultāts**	**Neatbilstīgi**	
Garšvielas	13	0	0	EN 13751 (skrīnings), EN1788 (apstiprināšana)
Garšaugi un garšvielas	26	0	0	
Pikantās piedevas	6	0	0	
Sēklas	8	0	0	
Makaronu izstrādājumi	2	0	0	
Nūdeles	7	0	0	
Tējas	48	0	0	
Kopā	**110**	**0**	**0**	
Kopā analizēto paraugu %	**100%**	**0 %**	**0 %**	

3.15. Itālija

Analizētais pārtikas produkts	**Paraugu skaits: 423**			**Izmantotā *CEN* metode**
	Atbilstīgi	**Nepārliecinošs rezultāts**	**Neatbilstīgi**	
Zivis, mīkstmieši, vēžveidīgie	144	0	10	EN 13784, EN 1786, EN 1788, EN 13751
Garšaugi un garšvielas	90	0	1	EN 13783, EN13751, EN 1787, EN 1788
Gaļa	67	0	0	EN 1786, EN 13784, EN 13751
Ķiploki un sīpoli	27	0	0	EN 1788, EN 13751, EN 1787, EN 13783
Kartupeļi	19	0	0	EN 1788, EN 13751, EN 1787, EN 13783
Žāvētas sēnes	11	0	0	EN 13708, EN13751
Pikantās dārzeņu piedevas	9	0	0	EN 1787, EN 13783
Rieksti	8	0	0	EN 1787, EN 13708
Žāvēti augļi	8	0	0	EN 1787, EN 13708
Varžu kājiņas	7	0	5	EN 1786, EN 1785
Svaigi augļi	6	0	0	EN 1787, EN 1788, EN 13708
Dārzeņu ekstrakti	4	0	0	EN 13751
Uztura bagātinātāji	3	0	0	EN 13751
Kvieši	1	0	0	EN 1787
Dārzeņi	1	0	0	EN 1788
Zaļā tēja	1	0	0	EN 13751
Maizes izstrādājumi	1	0	0	EN 1787
Kopā	**407**	**0**	**16****	
Kopā analizēto paraugu %	**98,95 %**	**0 %**	**1,05 %**	

** nav pareizi marķēts

3.16. Latvija

Analizētais pārtikas produkts	Paraugu skaits: 42			Izmantotā *CEN* metode
	Atbilstīgi	Nepārliecinošs rezultāts	Neatbilstīgi	
Sēnes (sālītas, saldētas)	13	0	0	MI 2143-91 VNIIMS SDP 5.4.4R.01:2010 SSI- *Rapport* 93-11(Sr 90)
Uztura bagātinātāji	2	0	5*	EN 1788
Žāvēti garšaugi un garšvielas	4	0	0	EN 1788
Zivis un vēžveidīgie	10	0	0	MI 2143-91 VNIIMS SDP 5.4.4R.01:2010
Ķiploki	1	0	0	EN 1788
Sojas mērce	2	0	0	MI 2143-91 VNIIMS
Pomelo	1	0	0	MI 2143-91 VNIIMS
Minerālūdens	3	0	0	MI 2143-91 VNIIMS SSI- *Rapport* 93-11(Sr 90)
Kopā	**37**	**0**	**5**	
Kopā analizēto paraugu %	**88 %**	**0 %**	**12 %**	

* apstarošana nav atļauta

3.17. Lietuva

Analizētais pārtikas produkts	Paraugu skaits: 90			Izmantotā *CEN* metode
	Atbilstīgi	Nepārliecinošs rezultāts	Neatbilstīgi	
Uztura bagātinātāji	23	0	0	EN 13783
Garšaugi un garšvielas	16	0	0	EN 13783
Tēja	34	0	0	EN 1378
Žāvēti dārzeņi	17	0	0	EN 1378
Kopā	**90**	**0**	**0**	
Kopā analizēto paraugu %	**100%**	**0 %**	**0 %**	

3.18. Luksemburga

Analizētais pārtikas produkts	Paraugu skaits: 20			Izmantotā *CEN* metode
	Atbilstīgi	Nepārliecinošs rezultāts	Neatbilstīgi	
Uztura bagātinātāji	5	0	5*	EN 1788
Nūdeles	10	0	0	EN 1788
Kopā	**15**	**0**	**5**	
Kopā analizēto paraugu %	**75%**	**0%**	**25%**	

* apstarošana nav atļauta

3.19. Malta

Par 2011. gadu dati nav iesniegti.

3.20. Nīderlande

Analizētais pārtikas produkts	Paraugu skaits: 303			Izmantotā *CEN* metode
	Atbilstīgi	Nepārliecinošs rezultāts	Neatbilstīgi	
Graudaugu produkti	26	2	0	EN 13751
Žāvēti dārzeņi un dārzeņu produkti	28	0	0	EN 13751
Žāvēti augļi un augļu produkti	40	0	0	EN 13751
Rieksti un sēklas	40	0	0	EN 13751
Zivis un zivju produkti	26	0	0	EN 13751
Salāti, makaronu izstrādājumi un zupa	31	3	0	EN 13751
Garšvielas/aromātvielas	98	9	0	EN 13751
Kopā	**289**	**14**	**0**	
Kopā analizēto paraugu %	**95,4%**	**4,6 %**	**0%**	

3.21. Polija

Analizētais pārtikas produkts	Paraugu skaits: 229			Izmantotā *CEN* metode
	Atbilstīgi	Nepārliecinošs rezultāts	Neatbilstīgi	
Žāvēti garšaugi un garšvielas	75	0	1	EN 13751, EN 1788
Rieksti	21	0	0	EN 1787
Dārzeņi (arī pākšaugi)	14	0	0	EN 1788
Augļi	20	0	0	EN 1784, EN 1787
Zivis un jūras veltes	22	0	0	EN 1786, EN 1788
Tējas	9	0	0	EN 13751
Nogatavināti sieri, biezpiens, citi sieri ar garšvielu/garšaugu piedevām	10	0	0	EN 1788
Iepriekš sagatavotas maltītes	15	0	1	EN 1788
Gaļa, subprodukti un gaļas produkti	16	0	0	EN 1786, EN 1784
Uztura bagātinātāji	12	0	2	EN 13751, EN 1788
Īpašai diētai paredzēta pārtika	6	0	0	EN 1788
Kopā	**225**	**0**	**4****	
Kopā analizēto paraugu %	**98,25 %**	**0 %**	**1,75 %**	

** nav pareizi marķēts

3.22. Portugāle

Analizētais pārtikas produkts	Paraugu skaits: 12			Izmantotā *CEN* metode
	Atbilstīgi	Nepārliecinošs rezultāts	Neatbilstīgi	
Garšaugi, garšvielas un dārzeņu ekstrakti	12	0	0	*PSL* tehnika (fotostimulēta luminiscence)
Kopā	**12**	**0**	**0**	
Kopā analizēto paraugu %	**100%**	**0 %**	**0 %**	

3.23. Rumānija

Analizētais pārtikas produkts	Paraugu skaits: 79			Izmantotā *CEN* metode
	Atbilstīgi	Nepārliecinošs rezultāts	Neatbilstīgi	
Žāvēti aromātiskie garšaugi, garšvielas un dārzeņu piedevas	78	0	1***	EN 1787, EN 13751
Kopā	**78**	**0**	**1**	
Kopā analizēto paraugu %	**98,7 %**	**0 %**	**1,3%**	

*** apstarots ES neapstiprinātā iekārtā

3.24. Zviedrija

Analizētais pārtikas produkts	Paraugu skaits: 5			Izmantotā *CEN* metode
	Atbilstīgi	Nepārliecinošs rezultāts	Neatbilstīgi	
Mājputnu gaļa (dažādu putnu)	5	0	0	EN 1784
Kopā	**5**	**0**	**0**	
Kopā analizēto paraugu %	**100%**	**0 %**	**0 %**	

3.25. Slovākija

Analizētais pārtikas produkts	Paraugu skaits: 18			Izmantotā *CEN* metode
	Atbilstīgi	Nepārliecinošs rezultāts	Neatbilstīgi	
Rieksti	10	0	0	EN 1784
Eļļas sēklas	3	0	0	EN 1784
Smalcināts tuncis eļļā	1	0	0	EN 1784
Cepumi un graudaugu batoniņi	3	0	0	EN 1788
Gaļas produkti	1	0	0	EN 1784
Kopā	**18**	**0**	**0**	
Kopā analizēto paraugu %	**100%**	**0 %**	**0 %**	

3.26. Slovēnija

Analizētais pārtikas produkts	Paraugu skaits: 20			Izmantotā *CEN* metode
	Atbilstīgi	Nepārliecinošs rezultāts	Neatbilstīgi	
Garšaugi	8	0	0	EN 13751, EN 1788
Uztura bagātinātāji	4	1	0	EN 13751, EN 1788
Ķiploki	4	0	0	EN 13751, EN 1788
Rīsi	1	2	0	EN 13751, EN 1788
Kopā	**17**	**3**	**0**	
Kopā analizēto paraugu %	**85 %**	**15 %**	**0 %**	

3.27. Apvienotā Karaliste

Analizētais pārtikas produkts	Paraugu skaits: 130			Izmantotā *CEN* metode
	Atbilstīgi	Nepārliecinošs rezultāts	Neatbilstīgi	
Žāvēti garšaugi, garšvielas un pikantās dārzeņu piedevas	51	2	2	EN13751, EN 1788
Svaigi un konservēti (izņemot žāvētus) garšaugi un garšvielas	14	0	0	EN13751, EN 1788
Dažādi	5	0	0	EN13751, EN 1788
Nūdeles un dehidrēti Āzijas ēdieni	10	2	2	EN13751, EN 1788
Dārzeņi	1	0	0	EN13751, EN 1788
Zupas un mērces	11	1	1	EN13751, EN 1788
Uztura bagātinātāji	17	2	1	EN13751, EN 1788
Kaltētas zivis un jūras veltes	8	0	0	EN13751, EN 1788
Kopā	**117**	**7**	**6****	
Kopā analizēto paraugu %	**90,00 %**	**5,4 %**	**4,6 %**	

** nav pareizi marķēts un nav pierādījumu par apstarošanas veikšanu apstiprinātā iekārtā

3.28. Kopsavilkums par ES

Šajā tabulā apkopoti analizētie paraugi un rezultāti, kas iegūti par Eiropas Savienības kopumā.

DALĪBVALSTS	ATBILSTĪGIE PARAUGI	NEPĀRLIECINOŠS REZULTĀTS	NEATBILSTĪGIE PARAUGI	PARAUGI KOPĀ	% NO ES PARAUGIEM KOPĀ
AT	126	0	0	126	**2,3%**
BE	121	0	2	123	**2,2%**
BG	DNI	DNI	DNI	DNI	
CY	6	0	0	6	**0,1%**
CZ	33	7	0	40	**0,7%**
DE	2849	17	46	2912	**54,0%**
DK	92	0	6	98	**1,8%**
EE	APN	APN	APN	APN	
EL	20	0	0	20	**0,4%**
ES	202	5	1	208	**3,8%**
FI	185	0	8	193	**3,5%**
FR	100	7	5	112	**2,0%**
HU	78	0	0	78	**1,4%**
IE	110	0	0	110	**2,0%**
IT	407	0	16	423	**7,8%**
LV	37	0	5	42	**0,8%**
LT	90	0	0	90	**1,7%**
LU	15	0	5	20	**0,4%**
MT	DNI	DNI	DNI	DNI	
NL	289	14	0	303	**5,6%**
PL	225	0	4	229	**4,2%**
PT	12	0	0	12	**0,2%**
RO	78	0	1	79	**1,5%**
SE	5	0	0	5	**0,1%**

SK	18	0	0	18	**0,3%**
SI	17	3	0	20	**0,4%**
UK	117	7	6	130	**2,4%**
KOPĀ ES	**5232**	**60**	**105**	**5397**	**100%**
	97%	**1%**	**2%**	**100%**	

DNI — dati nav iesniegti
APN — analītiskas pārbaudes neveica

4. KOPSAVILKUMS

Šis ziņojums attiecas uz laikposmu no 2011. gada 1. janvāra līdz 2011. gada 31. decembrim. Tas ietver tās informācijas apkopojumu, kuru 25 dalībvalstis nosūtījušas Komisijai. Bulgārija un Malta nav iesniegušas informāciju.

2011. gadā 13 dalībvalstīs ekspluatācijā bija 24 apstarošanas iekārtas, kas apstiprinātas saskaņā ar Direktīvas 1999/2/EK 7. panta 2. punktu. Neviena jauna apstiprinātā apstarošanas iekārta netika apstiprināta. Neviena apstiprinātā apstarošanas iekārta netika slēgta. Piecās apstarošanas iekārtās 2011. gadā nenotika pārtikas apstarošana (dati par divām apstarošanas iekārtām Bulgārijā netika iesniegti).

Ar jonizējošo starojumu dalībvalstīs tika apstarotas pavisam 8 067,5 tonnas produktu, no tiem 90,45 % tika apstaroti trijās dalībvalstīs: Beļģijā (62,36%), Nīderlandē (19,48%) un Francijā (8,61%). Apstaroto pārtikas produktu kategoriju vidū trīs lielākās grupas ir varžu kājiņas (48,52 %), mājputnu gaļa (19,89%) un žāvēti aromātiskie garšaugi un garšvielas (14,98%).

Salīdzinājumā ar 2010. gadu (9263,4 t) ES vērojams neliels apstarotās pārtikas kopējā daudzuma samazinājums. Francijā būtiski samazinājies ar jonizējošo starojumu apstrādātu žāvētu aromātisko garšaugu un garšvielu daudzums, kā arī ar jonizējošo starojumu apstrādātas mājputnu gaļas daudzums: attiecīgi 65 % un 75 %. Nīderlandē ar jonizējošo starojumu apstrādāto pārtikas produktu kopējais daudzums pieaudzis par 2,85 %, kas galvenokārt saistīts ar apstaroto olu baltumu daudzuma straujo pieaugumu 2011. gadā.

25 dalībvalstis iesniedza informāciju par pārbaudēm, kas veiktas produktu tirdzniecības posmā. Viena dalībvalsts oficiālajā kontrolē un inspekcijā neveica nekādas analītiskās pārbaudes, jo tai nav laboratoriju, kur veikt analīzes, un paraugu sūtīšana uz analīzēm ārvalstīs būtu pārāk dārga.

24 dalībvalstīs pavisam tika analizēti 5397 paraugi, trijās dalībvalstīs tika ņemti 67,4 % no visiem paraugiem (Vācijā 54%, Īrijā 7,8 % un Nīderlandē 5,6 %). 5232 paraugi (97%) atbilda direktīvu noteikumiem, 105 paraugi (2 %) tiem neatbilda, 60 paraugiem (1 %) rezultāti bija nepārliecinoši. Nepārliecinošo rezultātu iemesli visbiežāk saistīti ar neapstiprināšanu pēc pozitīviem rezultātiem skrīningā un/vai ar grūtībām noteikt, kuras saliktas pārtikas sastāvdaļas bijušas apstarotas, pat ja tās ir marķētas. Divi galvenie testēto paraugu neatbilstības iemesli ir nepareizs marķējums un apstarošanas aizliegums. Neatbilstību izraisa arī apstarošana ES neapstiprinātā iekārtā. Neatbilstības iemesli ir doti katrā tabulā, kurā atspoguļoti katrā dalībvalstī veiktie testi.